

Klaas Knot past als ECB-baas in het Europese plaatje - mits Emmanuel Macron niet van gedachten verandert

Posted on 26 februari 2026 by Derk Jan Eppink

De Franse president Emmanuel Macron gooide een flinke knuppel in het hoenderhok met het idee dat de voorzitter van de Europese Centrale Bank (ECB), Christine Lagarde, vervroegd aftreedt. De kippen stoven alle kanten op. Elke kanshebber die aast op de functie van Lagarde begon te calculeren. Onder hen de voormalige president van De Nederlandsche Bank (DNB), Klaas Knot (58), die tegenwoordig een minder opvallende functie vervult als gezant voor de aanleg van de Lelylijn, waarbij meerdere routes worden onderzocht.

Het aantal routes naar een hoge functie in het netwerk van de Europese Unie is doorgaans beperkt. Een kandidatuur moet zeker niet té vroeg worden gelanceerd, want politieke scherpschutters loeren in alle hoeken. Ten eerste is voldoende steun nodig bij de grote lidstaten, vooral Frankrijk en Duitsland, wat zorgvuldig laveren

vereist. Bovendien moet de meest kansrijke kandidaat ook passen in een 'systeem van evenwichten', kortom het Europese topbanenplaatje.

Toren van Babel

Knot kent deze vuistregels als geen ander. Als president van DNB zat hij veertien jaar in de Raad van Bestuur van de ECB in Frankfurt, eerst nog in een sober gebouw maar nadien in een enorm hoofdkantoor dat v r boven Frankfurt uitsteekt – als een Toren van Babel. En v r boven het onderkomen van de Duitse centrale bank, de Bundesbank.

In 2019 merkte menig en in Brussel de belangstelling van Knot voor het voorzitterschap van de ECB, maar die hoop werd doorkruist door dezelfde Macron. Hij lanceerde een 'benoemingspakket' met de drie topposities: Ursula von der Leyen als voorzitter van de Europese Commissie, de Belg Charles Michel als voorzitter van de Europese Raad, en Christine Lagarde als voorzitter van de ECB. Macron, toen nog veelbelovend, verraste iedereen, inclusief de Duitse bondskanselier Angela Merkel. Knot kwam als tegenstander van Eurobonds (de EU die zelfstandig gemeenschappelijke schulden aangaat op de kapitaalmarkt) niet voor op het lijstje van Macron: einde oefening.

Nu liggen de kaarten anders. Macron is niet meer de veelbelovende president maar een zeurkous op z'n retour, in z'n laatste jaar. De Franse president oogt clownesk en zijn macht is tanende maar hij wil zijn 'erfenis' beschermen tegen elke prijs, met een onnavolgbare zet.

Bij de Franse presidentsverkiezingen van april 2027 bestaat de mogelijkheid dat de kandidaat van Rassemblement National (RN) – Marine Le Pen (57) dan wel haar plaatsvervanger Jordan Bardella (30) – tot president wordt gekozen. Macron wil tevoren zijn vermeende successen laten afschermen door Lagarde, wier ambtstermijn eindigt in oktober 2027, vervroegd te laten aftreden en te vervangen. De opvolging van Lagarde is dan geregeld ruim vóór de Franse presidentsverkiezingen. Een mogelijke president Le Pen of Bardella heeft het nakijken.

Het is een opvallende zet om zo Franse politieke problemen op Europees niveau op te lossen. Maar Frankrijk ziet de EU dan ook als voortzetting van zichzelf. Macron overvalt Europa met dit idee, en daar ligt precies de kans voor Knot die, z'n

pappenheimers kennende, zijn positie in de loop der jaren heeft bijgedraaid in de richting van Frankrijk.

Met name ten aanzien van Eurobonds heeft Knot verklaard dat hij deze ziet als instrument voor de financiering van defensie-uitgaven. In de Tweede Kamer bestaat geen meerderheid voor Eurobonds, maar Knot stelt dat het Nederlands parlement 'hyperventileert'. Dat valt bij Frankrijk uiteraard in goede aarde. Tegelijk zegt hij dat Eurobonds niet mogen worden gebruikt om overheidsschulden van andere landen af te betalen. De 'nieuwe geopolitieke situatie' biedt Knot de kans in Parijs een wit voetje te halen. Het belangrijkste aan het begin van zijn strategie moet zijn: een Franse 'non' te voorkomen.

Zwevende Duitsers

Vervolgens is de vraag: wat vindt Duitsland? De huidige coalitie in Berlijn van christendemocraten en sociaaldemocraten is zweverig. Bondskanselier Friedrich Merz (CDU) wil naar rechts, maar hij wordt door de Duitse sociaaldemocraten (SPD) aan de linkerkant vastgeketend. In ieder geval is de regerende coalitie in Berlijn tegen Eurobonds.

Aangezien Duitsland geen kandidaat voor de ECB naar voren kan schuiven omdat Ursula von der Leyen al voorzitter van de Europese Commissie is, zien de Duitsers vaak een alternatief in een Nederlander. De eerste ECB-voorzitter was niet toevallig Wim Duisenberg (PvdA). Hij werd opgevolgd door de Fransman Jean-Claude Trichet. Tot zover past 'kandidaat' Knot goed in het plaatje.

Dan volgen de hobbels in het 'systeem van evenwichten'. Wat vinden andere landen? Sinds 1 januari 2023 bestaat de eurozone uit twintig landen. De Eurogroep, een informeel overlegorgaan van ministers van Financiën, wordt voorgezeten door de Griekse minister Kyrjakos Pierrakis, uiteraard een groot voorstander van Eurobonds. De vergaderingen van de Eurogroep bestaan uit informeel overleg. Het Griekse voorzitterschap is vooral een teken dat de eurozone weer vertrouwen heeft in Griekenland. Het oordeel van de Griekse minister is persoonlijk. Hij moet al blij zijn dat hij erbij is, na alle Griekse fraude uit het verleden. Italië houdt doorgaans de kaarten lang aan de borst om het meeste uit de ruif te halen, via het 'voor-wat-hoort-wat'. Met Italianen is het aangenaam souperen.

Bij Spanjaarden gaat dat anders. Zij slaan met de vuist op tafel en maken groot

lawaaï, alsof elk moment een grote stier kan opduiken. Zo eiste Spanje het voorzitterschap op van de Europese Investeringsbank (EIB) in Luxemburg, met als kandidaat Nadia Calviño, voormalig Spaans minister van Economische Zaken en een voormalig hoge ambtenaar bij de Europese Commissie. Tegenkandidaat was de Deense Margrethe Vestager, voormalig EU-Commissaris Mededinging. Spanje vond een sterke bondgenoot in Frankrijk, dat zich goed herinnerde hoe Vestager een fusie tussen het Franse Alstom en Duitse Siemens blokkeerde. Een Europees Commissaris voor Mededinging maakt, als het goed is, vele vijanden. Maar voor Vestager was dat er één te veel. Resultaat: een dikke *'non'*.

Compensatie voor Spanje

Een dergelijke situatie moet Knot natuurlijk voorkomen, al heeft Spanje inzake ECB ook een concurrent in petto in de persoon van Pablo Hernández de Cos, voormalig gouverneur van de Spaanse centrale bank (2018-2024) en sinds vorig jaar algemeen-directeur van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) in Basel. Spanje, zeker de huidige socialistische regering, zal weer beginnen te *'pushen'*, ook al het heeft met Calviño reeds een hoge post in de wacht gesleept.

Premier Pedro Sánchez heeft weliswaar een grote mond maar doet niets voor Oekraïne, terwijl hij 500.000 illegalen in Spanje legaliseert, tot schrik van andere Europese landen. Deze mensen zijn vrij om door het 'Schengengebied' te reizen. Hiermee verdient Spanje geen cadeautjes. Uiteindelijk zal het Europees systeem voor Spanje wel een 'compensatie' op tafel moeten leggen, al is het om de Spaanse eer te redden. Maar het geschenk(je) zal niet voldoen aan de normen van Sinterklaas. Zo lang Duitsland Knot steunt, en Frankrijk niet tégen hem is, kunnen mindere goden worden 'afgekocht'.

Ook onder Knot zal de ECB zich blijven ontwikkelen tot een [Europese pinautomaat](#), in plaats van de oorspronkelijke taak: een strenge toezichthouder op een stabiel monetair beleid. Conclusie op dit moment: Knot past, in de huidige situatie, in het monetaire plaatje qua Eurobonds; hij blijft overeind in het systeem van Frans-Duitse evenwichten en hij zou resterende hordes, zoals die van Spanje, moeten kunnen nemen.

Toch geldt een winstwaarschuwing. Knot kan de dag niet prijzen voordat het avond is, want elke dag kan Macron besluiten het tóch niet te doen.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk**

gemaakt door de donateurs. Doet u mee? [***Doneren kan zo.***](#) ***Hartelijk dank!***